

राष्ट्रिय.

1. रास्, रसते (शब्दे) Dhātup. 16, 25. *heulen, schreien*: श्रुततरं रसते (पयोदः) Spr. 1603. चिकी कुचीति रसते सारिका वेषमसु स्थिता: R. 6, 11, 42. act.: काका गोमायवो गृध्रा रसन्ति च सुभैरवम् 36. सारसानां च रास्ताम् 3, 76, 14. काक कर्कति रसत्तम् (वाशत्तम् ed. Bomb.) MBh. 8, 1941. सारस्य इव रास्त्यः (वाशत्यः ed. Bomb.) 11, 532. — Vgl. 1. रस्.

— intens. *laut schreien*, — *wehklagen*: इमे ते धातरः — रास्त्यमानास्तिष्ठति (वावाण्यमानास् ed. Bomb.) MBh. 12, 389.

— परि *mit Geschrei begleiten*: नदत्तं पाञ्चजन्यम् — समतात्पर्यरसत्त (पर्यवाशत्त ed. Bomb.) रासभा: MBh. 16, 49.

2. रास् *verleihen* u. s. w. s. u. 1. रा.

रास m. 1) ein best. Hirtenspiel, ein Tanz, den Kṛṣṇa mit seinen Hirtinnen auführte, Triak. 3, 3, 449. H. an. 2, 589. Med. s. 10. Hār. 176. Hariv. 8412. Git. 1, 43. 48. VP. 533. fg. Bhāg. P. 2, 7, 33. 3, 2, 14. श्रुत-व्यरासाः कल्याण्यः 10, 47, 38. Pañśār. 4, 12, 55. 62. 2, 3, 36. 39. 3, 12, 2. Verz. d. Oxf. H. 73, b, 28. 128, b, 21. 143, b, No. 306. °क्रीडा 26, b, 47. 27, a, 11. Bhāg. P. 10, 33, 2. Pañśār. 2, 3, 66. °महोत्सव 1, 10, 67. 11, 1. रसोत्सव Bhāg. P. 10, 33, 3. °गोष्ठी 16. 47, 44. Pañśār. 3, 12, 3. °प्रणेत-र Hariv. 8406. रसेश्वर Verz. d. Oxf. H. 21, a, 39. रसेश्वरी Pañśār. 1, 12, 61. 2, 3, 65. 4, 48. 3, 30 (रशि° gedr.). राधा रसेश्वरी रासवासिनी (= रासमण्डलवासिनी), रसिकेश्वरी BRAHMAVIV. P. 17 im ÇKDr. रसा-धिष्ठात्री Pañśār. 2, 3, 65. °यात्रा Wilson, Sel. Works I, 128. 130. Vāma-keçvāratāntra 54 und UTKALAKALIKā im ÇKDr. °मण्डल Kṛṣṇa's Spiel-platz Bhāg. P. 10, 33, 6. Pañśār. 1, 7, 60. 2, 3, 21. 66. 3, 18. Verz. d. Oxf. H. 21, a, 39. b, 4. 24, b, 45. रसोद्भवा Pañśār. 2, 4, 49. — 2) Spiel überh. Bhāg. P. 3, 9, 14. 5, 2, 12. 8, 19. 13, 17. — 3) Geschrei von verschiedenen Seiten (कोलाकल) und *Laut, Ton* überh. (धान) H. an. Med. — 4) = भाषाप्रद्वलक Triak. H. an. Med.; nach ÇKDr. enthält das zusammengesetzte Wort zwei Bedeutungen; *Rede und Fessel* Wilson. — हरासद Uttarak. 44, 5 (neuere Ausg.) zerlegt BENFAY in हरास + द und jenes in इस् + रास *disagreeable speech*; es ist aber mit der älteren Ausg. 33, 11 डरासद zu lesen.

रासक m. n. einer Art von Schauspielen Sāh. D. 548. Schol. zu Daçar. 1, 8; vgl. Einl. S. 6. 7. und नाय.

1. रासन (von रसना Zunge) adj. zur Zunge in Beziehung stehend, schmeckbar: रस P. 4, 2, 92. Sch.

2. रासन fehlerhaft oder v. l. für वाशन in घोर.

रासभ (von 1. रस्) Unādis. 3, 125. m. *Esel, Eselhengst* Naigh. 1, 15. AK. 2, 9, 78. H. 1256. Halā. 2, 125. कदा योगो वाजिनो रासभस्य der Açvin RV. 1, 34, 9. 116, 2. 8, 74, 7. विमोचनं वाजिनो रासभस्य des Indra 3, 53, 5. उपास्थाद्वाजी धुरि रासभस्य 1, 162, 21. TBr. 5, 1, 5, 7. Çāṇkh. Br. 18, 1. Çat. Br. 6, 1, 11. 3, 2, 23. 2, 3, 4, 4, 3. Kāṭh. Çr. 16, 2, 4. Pār. Grh. 3, 15. रासभारव MBh. 1, 4508. रासभारूपा 7, 1001. 14, 2239. 13, 210. (तम्) पर्यरासत्त (पर्यवाशत्त ed. Bomb.) रासभा: 16, 49. °युक्ता रथ: R. Gorr. 2, 71, 15. 19. Verz. d. Oxf. H. 81, b, 27. Suçr. 1, 133, 9. यः स्पृशेद्रासभम् — सचैलं स्नानमुद्दिष्टं तस्य पापप्रशान्तये Spr. 2437. Bhāg. P. 3, 17, 12. Mār. P. 48, 26 (राशभ). WEBER, Kṛṣṇa. 284, 3. रासभी f. *Eselin* Çaddar. im ÇKDr. MBh. 13, 1879. fg. Pañśāt. 215, 9. — Vgl. सपभ, कारभ, कलभ,

गर्दभ, लुपभ, वृषभ, शरभ, शलभ.

रासभसेन m. N. pr. eines Fürsten LIA. II, 760.

रासायन adj. von रसायन Suçr. 2, 137, 7.

रासिन् Fehler oder v. l. für वाशिन् in घोर.

रासेरस (रासे, loc. von रास, + रस) m. रासेरतो रससिद्धवत्सौ प्रङ्गार-कासयोः । षष्ठोऽनाग्रके रसगोष्ठ्याम् H. an. 4, 332. रासेरसस्तु गोष्ठ्यां स्या-द्वासप्रङ्गारयोरापि ॥ रससिद्धिरसावासषष्ठीनाग्रके ऽपि च । Med. s. 60. fg. = उत्सव Çaddar. im ÇKDr. = परिरास Gāṭh. im ÇKDr.

रास्ना (रास्ना Unādis. 3, 15) f. 1) *Gurt* (vgl. रशना, रश्मि) VS. 1, 30. 11, 59. 38, 1. Çat. Br. 6, 2, 2, 25. 3, 2, 11. 13. — 2) Bez. zweier Pflanzen; = रसन Triak. 3, 3, 255. a) *Mimosa octandra* Roxb., ein dorniger Schling-strauch AK. 2, 4, 5, 5. H. an. 2, 281. Med. n. 17. — b) *die Ichneumon-*pflanze AK. 2, 4, 2, 2. H. an. Med. RATNAM. 49. Suçr. 1, 131, 14. 146, 3. 2, 38, 8. 93, 20. 130, 3. 416, 8. Çāṇkh. Sāh. 2, 2, 81. रास्ना 57. fg.

रास्नाका f. *Bändchen*: तस्मादियमत्तरा कनू रास्नाकेव Kāṭh. 23, 9.

रास्नाव (von रास्ना) adj. mit einem Gurt versehen: रास्नावमैन्द्रवाय-वपात्रम् Çat. Br. 4, 1, 5, 19. Kāṭh. Çr. 9, 2, 5.

रास्विने adj. nach Comm. *rauschend, geräuschvoll* Nir. 6, 21. प्र वो न्पातमयो कृणुधं प्र मातरा रास्विनस्ययोः RV. 1, 122, 4.

रास्विरे adj.: मातुष्येदे परमे प्रुक्त्र आयोर्विपुन्येवो रास्विरेतो अगमन् RV. 5, 43, 14. nach Sāh. die Stotārah Hotar u. s. w.

रास्य in गो° adj. Beiw. Kṛṣṇa's Pañśār. 4, 8, 16.

रास्नति m. patron. gaṇa पैलादि zu P. 2, 4, 59.

रास्नवि m. patron. von राऊ ebend.

रास्नित्य (von रास्नित) n. am Ende eines comp. *das ohne-Etwas-Sein*, *Nichthaben* Sāh. D. 243, 6. 282, 18. SARVADARÇANAS. 144, 22.

रास्नित m. N. pr. eines Mannes Rāga-Tar. 8, 1306.

राऊ (wohl von रम्) Uśāval. zu Unādis. 1, 1. *der Ergreifer* (vgl. प्रुक्त्र), Bez. des Dämons, der Sonne und Mond packt und dadurch die Verfinsternung derselben bewirkt; er ist nach dem Epos ein Sohn Viprakitti's (Viprakitti's) und der Siṃhikā. Bei der Quirlung des Oceans mischte er sich unter die Götter, trank von dem Unsterblichkeitstrank, ward aber von Sonne und Mond dem Vishṇu verrathen, der ihm dafür den Kopf abschlug. Der unsterblich gewordene Kopf rächt sich nun an Sonne und Mond, indem er sie zu Zeiten verschlingt. Rāhu wird auch zu den Planeten gezählt. Ueber das Verhältniss des Mythos zu der wissen-schaftlichen Theorie von den Eklipsen wird VARĀH. BRH. S. 3, 1. fg. gehandelt; vgl. SIDDHĀNTAÇĪR., GOLĀDHJ. 8, 9. fg. und den Commentar dazu. Als Ursache der Finsternisse ist Rāhu — *der Drachenkopf, der aufsteigende Knoten des Mondes* oder, was dasselbe ist, *die Abweichung in Breite* (चित्तेप) *der Mondbahn von der Eklipstik*; vgl. SūBJAS. 2, 6. VARĀH. BRH. S. 3, 5. Auch die *Eklipse selbst* (z. B. 20, 6. 34, 15) und namentlich *der Moment des Eintritts der Finsterniss* (z. B. 103, 1) wird durch Rāhu bezeichnet. AK. 1, 1, 2, 28. 3, 4, 30, 233. Triak. 1, 1, 94. H. 121. 220. Halā. 1, 49. AV. 19, 9, 10. राहू राजानं त्सरति स्वरत्तम् Kauç. 100. °चार AV. Pār. in Ind. St. 1, 87. MBh. 1, 1161. fg. 1266. fg. 2539. 3, 13477. Hariv. 216. 12188. fg. 12464. fg. 12503. fg. 13226. 14291. VP. 140. 148. 240. Bhāg. P. 5, 23, 7. 6, 6, 35. 18, 12. शतशीर्ष Hariv. 13052. fg. 13188.